

βλημα ἀπολύτως ἀνεπίδεκτον λύσεως, καὶ οἱ ἐνήμεροι τῶν προόδων τῆς πρακτικῆς μετεωρολογίας γνωρίζουσιν ὅτι κατωρθώθη ἤδη, ἴσως ἐν ἀσθενεῖ μέτρῳ, νὰ συναχθῶσι συμπεράσματα ἐνδιαφέροντα. Θὰ προσπαθῆσω νὰ ἐκθέσω ἐν ταῦθα κεφαλαιωδῶς τὰ συμπεράσματα ταῦτα. Ἄλλὰ, πρὸ τούτου, ας τεθῆ τὸ πρὸς λύσιν πρόβλημα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ μορφήν.

Οἱ ὀμιλοῦντες περὶ τῆς προγνώσεως τοῦ καιροῦ, ζητοῦσι νὰ δοθῶσιν αὐτοῖς ἐνδείξεις προλέγουσαι τὸν καιρὸν διὰ χρονικὰς περιόδους μακρὰς καὶ μάλιστα νὰ ὀρισθῆ ἡ μέλλουσα κατάσταση τῆς ἀτμοσφαιρῆς διὰ τοιαύτας περιόδους. Δὲν ἀρκεῖ δηλαδὴ ἀν προγνωσθῆ ποῖος καιρὸς θὰ ἐπικρατήσῃ σήμερον ἢ αὔριον, ἀν ὁ καλὸς ἢ κακὸς καιρὸς ὅστις ὑφίσταται νῦν θὰ διατηρηθῆ ἢ θὰ παύσῃ προσεχῶς· ἀλλὰ ζητοῦσι νὰ γνωσθῆ ἔτι ὅποιον χαρακτῆρα θὰ ἔχῃ ὁλόκληρος ἡ τρέχουσα ἐποχὴ τοῦ ἔτους, ἢ ποῖον θὰ ἔχωσιν αἱ ἄλλαι ἐποχαί. Τὸ θέρος δηλαδὴ θὰ εἶνε θερμὸν, θὰ εἶνε βροχερὸν ἢ ξηρὸν; Ὁ χειμὼν θὰ εἶνε γλυκὺς ἢ ὄχι; Εἰς τοιαύτας ἀπαιτήσεις βεβαίως δὲν δύναται ἡ ἐπιστήμη νὰ ἐπαρκέσῃ. Ἄλλως καὶ ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ δοθῆ κατάλληλος ἀπόκρισις εἰς τινὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτήσεων, θὰ ἔμενον ἔτι νὰ ὀρισθῆ διὰ ποῖαν ἔκτασιν τῆς χώρας λέγεται ἡ πρόγνωσις αὕτη. Πρόκειται περὶ προρρήσεως ἀφορώσης χωρὸν περιορισμένον, ὁλόκληρον ἢ πειρὸν, ἢ μέρος αὐτῆς; Ἐννοοῦμεν δὲ καλῶς ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶνε ἀληθὲς διὰ μίαν χώραν, δὲν εἶνε ἀναγκαῖον διὰ τὴν πλησιόχωρον· ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ προλέγεται διὰ τὴν Πελοπόννησον, δὲν εἶνε ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, καὶ ὅτι πρέπει ἔτι νὰ χωρίζωμεν τὰς χώρας τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν τῆς Ἀνατολικῆς. Ἄς ἐξετάσωμεν νῦν διαδοχικῶς πάσας ταύτας τὰς περιστάσεις, καὶ ας ἴδωμεν τί ἡ ἐπιστήμη ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ συμπεράνωμεν περὶ ἐκάστης αὐτῶν.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη μακρῶν σκέψεων διὰ νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς προγνώσεως τοῦ καιροῦ διὰ δεδομένην ἡμέραν καὶ δι' ὀρισμένον τόπον δὲν θὰ λυθῆ ποτέ. Τοιαύτη ἀξίωσις θὰ ὁμοιάζῃ πρὸς τὴν ἀξίωσιν τῆς προγνώσεως τοῦ μεγέθους τῶν κυμάτων τοῦ Ὀκεανοῦ ἐν μελλούσῃ τρικυμίᾳ καὶ ἐν ὀρισμένην ἡμέρᾳ. Ἄλλως ὅμως θὰ εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἐὰν ἠκούμεθα νὰ ζητήσωμεν ὅποια θὰ ἦτο ἡ πιθανὴ κατάσταση τῆς ἀτμοσφαιρῆς διὰ τινὰ ἡμέραν ἢ διὰ τὴν ἐπομένην, στηριζόμενοι ἐπὶ συγχρόνων ἐνδείξεων, συμπεραίνοντες δηλαδὴ ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θέας τῶν νεφῶν. Οἱ διερχόμενοι τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς των ἐν τῷ ἐλευ-

θέρῳ ἀέρι, οἱ ναυτικοὶ καὶ γεωργοί, διδαχθέντες ἐκ πολυχρονίων παρατηρήσεων, δύναται, ἀνευ τῆς βοήθειας ἐπιστημονικοῦ τινος ὄργανου, νὰ συναγάγωσιν ἐνδείξεις ἐξαιρετέους. Ἴδου προγνωστικά τινὰ τοῦ καιροῦ τοιοῦτῳ τρόπῳ συναχθέντα.

Ἡ ὄψις τοῦ οὐρανοῦ, κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ δὴσιν τοῦ ἡλίου, παρέχει πολλάκις χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ προσεχῶς καιροῦ. Ἐὰν ὁ οὐρανὸς εἶνε καθαρὸς καὶ ὁ ἥλιος λαμπρὸς, ἢ ἐὰν τὰ νέφη τὰ ὀποῖα καλύπτουσιν αὐτὸν διαλύονται ἅμα τῇ ἀνατολῇ αὐτοῦ ὑπάρχει πιθανότης καλῆς ἡμέρας. Ἀπ' ἐναντίας, προλέγεται βροχὴ, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε ἐρυθρὸς κατὰ τὴν ἀνατολὴν, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ ἐρυθρότης αὕτη ἐξαφανίζεται κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἀστέρος τούτου. Ἐὰν αἱ πρῶται ἀκτίνες τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας φαίνονται ὑπεράνω ζώνης νεφῶν, προαγγέλλεται ἄνεμος· καλὸς δὲ καιρὸς ἐὰν αἱ ἀκτίνες φαίνονται εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ὁ καλὸς καιρὸς τῆς ἐπαύριον προγνωρίζεται, ἐὰν ὁ ἥλιος δῆ ἐν τῷ μέσῳ οὐρανοῦ διαιγοῦς, χρώματος ρόδου ἢ πορτοκαλίου. Ἐὰν τὸ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸν ὀρίζοντα εἶνε πολὺ ἐρυθρὸν, ἢ κίτρινον λαμπρὸν, προαγγέλλεται ἄνεμος· βροχὴ δὲ, ἐὰν εἶνε κίτρινον ἀνοικτόν, ἢ ὁ ἥλιος δῆε ὀπισθεν παραπέτασματος ἐκ νεφῶν πυκνῶν, ἐνῶ ὁ ὀρίζων κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἔχει χρῶμα πορφυροῦν ἢ χαλκοῦν.

Ἡ ἔκτακτος διαφάνεια τῆς ἀτμοσφαιρῆς, ἣτις ἐπιτρέπει νὰ βλέπωμεν μετὰ μεγάλης εὐκρινείας τὰ ἀπομεμακρυσμένα ἡμῶν ἀντικείμενα, εἶνε ἐνδείξις προλέγουσα τὴν βροχὴν, ἐὰν αὕτη συμπίπτῃ μετὰ θερμοκρασίας ὑψηλῆς. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε πολὺ ὑγρὰ, ὑπερπλήρης ἀτμῶν ἐν διαλύσει τελείᾳ, τοὺς ὁποῖους νυκτερινὴ ψύξις ἢ πνοὴ ἀνέμου ψυχροῦ δύναται νὰ κατακρημνίσῃ. Συνήθως ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τῆς βροχῆς προηγεῖται πυκνὴ ὁμίχλη καὶ σκοτεινότης διαδέχεται ἀποτόμως τὴν μεγάλην διαύγειαν τῆς ἀτμοσφαιρῆς.

Μετὰ καλὸν καιρὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτον διαρκῆ, τὰ πρῶτα συμπτώματα τὰ προαγγέλλοντα τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ, εἶνε ἡ ἐμφάνισις μικρῶν λευκῶν νεφῶν τὰ ὅποια διακρίνονται ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ διὰ τοῦ ὀνόματος cirrus, φαίνονται δὲ συνιστάμενα ἐκ νημάτων διαστραυρουμένων. Τὰ νέφη ταῦτα, σχηματιζόμενα ἐκ κρυσταλλῶν πάγου, ἴστανται εἰς μεγάλα ὕψη ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ. Ὅσον δὲ μᾶλλον φαίνονται ἀνυψούμενα καὶ ἀπομακρυνόμενα, τόσον ἡ μεταβολὴ τοῦ καιροῦ ἦν προλέγουσι θὰ ἐπέλθῃ βραδεῖα μὲν, ἀλλὰ μαλλον ἀξιοσημείωτος. Τὴν νύκτα, τὰ νέφη ταῦτα διακρίνονται μετὰ δυσκολίας καὶ δὲν ἀποκρύπτουσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τοὺς μικροτάτους ἀστέρας. Πρὸς τούτοις

Ἦτο αὐτὴ ἡ μοναχὴ ἡ ὀρισθεῖσα διὰ τὴν φύλαξιν μου ὠνομάζετο ἀδελφὴ Ἀλεξία, θὰ ἦτο εἰκοσι τεσσάρων ἐτῶν καὶ ἐξαίρετως ὠραία. Λευκὸν πρόσωπον ὡσεὶδὲς καὶ λεπτοφυές, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι μὲ τὸ χρῶμα τῆς κλιματίδος, ῥίς λεπτὴ μὲ τὰ πτερυγία εὐκίνητα, στόμα ἐκφράζον εὐφυΐαν, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἀνώτερον χεῖλος ἔφερε μικρὸν χνοῦν. Ὑπὸ τὰς πλατείας μαύρας χειρῖδας αἱ λεπταὶ καὶ μαλακκαὶ χεῖρες τῆς διπυθῆτον τὰ σκεπασματα μὲ ὑπερακριβεῖς προφυλαξείας, καὶ οἱ λόγοι τῆς ἦσαν μαλακώτεροι ἀκόμη τῶν χειρῶν τῆς. Μοὶ ἀπηύθυνεν ἐρωτήσεις μὲ μητρικὴν οικειότητα, εἰς τὰς ὁποίας ἀπήντων μὲ δειλὴν ἀμηχανίαν ἢ συνήθως δὲν ἔχω. Εἶνε πάντοτε κάτι τι ἐνοχλητικώτατον δι' ἐνὸς ἀνθρώπου τοῦ κόσμου νέον καὶ ὀλίγον μάταιον νὰ νοσηλεύεται ἀπὸ νεαρὰν γυναῖκα, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἠναγκασμένος νὰ δευχθῆ μὲ τὴν θλιβεράν καὶ ἀηδῆ παραστασιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀσθενειῶν. Ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ Ἀλεξία ἐξετέλει τὸ ἔργον τῆς μὲ τόσην εὐφυΐαν καὶ εὐδιαθεσίαν, ὥστε ἐπὶ τέλους ὑπερίσχυσε τῆς ψευδοῦς μου αἰδοῦς, καὶ δὲν εἶχον πλέον καμμίαν ὡς πρὸς τοῦτο στενοχωρίαν.

Ἄμα ἤρχισα νὰ τρώγω, αὐτὴ μόνη ἐπεμελεῖτο τὰ τῆς τροφῆς μου. Μοὶ ἔφερε μικρὰς μερίδας ὀρεκτικῆς, παρεσκευασμένας μὲ τὴν θαυμασίαν ἐκείνην μαγειρικὴν δεξιότητα τῆς ὁποίας αἱ καλογοραῖαι κατέχουσι τὸ μυστήριον. Διὰ νὰ νικήσῃ τὴν ἀταραξίαν μου ἐπένόει τόσον λεπτόγευστα ἐδέσματα, ὥστε αὐτὸν τὸν περίφημον γαστρονόμον Βριλλιά-Σαβαρὲν ἠθελον καθηδύνει, ἐνθουοῦμαι ἰδίως κύπελλον μὲ θερμὸν γάλα ἐν ᾧ εἶχε γείνει ἐγγυμα νωπῶν ἰῶν, τῶν ὁποίων ἡ γεύσις ἦτο νοστιμωτάτη, ἀπέπνεεν ἄρωμα ἀνοιξέως γλυκύτατον καὶ, γεύομενος τὸ ἀρωματῶδες ἐκεῖνο γάλα, ἐνόμιζον ὅτι ἀνέπνεον τὴν πνοὴν αὐτὴν τῆς νεότητος τῆς ἀδελφῆς Ἀλεξίας.

Τῆς τὸ εἶπον μίαν τῶν ἡμερῶν γελῶν, καὶ οἱ λόγοι μου ἔφερον ἐπὶ τοῦ λευκοῦ προσώπου τῆς ἐν ῥόδινον χρῶμα ὅμοιον πρὸς τὸ χρῶμα τῶν ἀνθῶν τῆς ἀμυγδαλῆς. Καθόσον ἀνελάμβανον δυνάμεις, ὠμιλοῦμεν περισσότερον ἐν τῷ στενῷ θαλαμῷ, τὸν ὁποῖον κατεῖχον τῶρα μόνος. Πῦρ ἦτιον ὑπεθάλλετο ἐν τῇ ἐστία, ἕκαστοτε δὲ ἀκτίς ἡλίου διήρχετο τὸ παράθυρον καὶ ἔβιγε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης μου, καὶ μακρὰν ἠκούομεν τὸν ἦχον κώδωνος ἐκκλησίας. Ἡ ἀδελφὴ Ἀλεξία μὲ ἠρώτα περὶ τοῦ γενεθλίου τόπου μου, περὶ τοῦ πολέμου, περὶ τῶν μαχῶν εἰς τὰς ὁποίας παρευρέθην· ἐγὼ τὴν ἠρώτων περὶ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας, περὶ τῶν λόγων οἱ ὁποῖοι τὴν ἔφερον νὰ κλεισθῆ εἰς ἡλικίαν δεκαοκτώ ἐτῶν εἰς τὰ τεῖχη τοῦ μοναστηρίου. Ἦτο ἀπὸ τὸ Τουρ καὶ εἶχεν ἀντραφῆ ἐν τῇ

μονῇ τῶν Λευκῶν Δεσποινῶν ἡ μήτηρ τῆς εἶχεν ἀποθάνει πρὸ πολλοῦ, ὁ πατὴρ τῆς εἶχε ζανα-ὑπανδρευθῆ, ἡ δὲ μητριὰ τῆς εἶχε καταστήσει ἀφόρητον τὴν ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ διαμονήν. Τότε ἐν μέρει ἐκ πείσματος, ἐν μέρει ἐκ κλίσεως, εἰσῆλθεν ὡς δόκιμος εἰς τὰς Ἀδελφὰς τῆς Ἐλπίδος.

Διὰ μέσου ὅμως τῶν ἐμπιστευτικῶν αὐτῶν ἐκμυστηρεύσεων καὶ τῶν εὐλαβῶν διαχύσεων τῆς μοὶ ἐφαίνετο ὅτι διέκρινα ἀρίστον τινα πόθον τῆς κοσμικῆς ἐκείνης ζωῆς τὴν ὁποῖαν μόλις εἶχε διύδει. Ἐνίστε εἰσώπα, καὶ ὑπὸ τὰς πλατείας πτυχὰς τοῦ μαύρου ἐπιστηθίου τῆς ἐνόμιζον ὅτι ἀνεκαλυπτον κίνησιν τοῦ παρθενικοῦ στήθους τῆς ἐξ ἀναστεναγμοῦ καταστελλομένου. — Ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη τῶν ἐντυπώσεων, ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἐμπιστοσύνη ἣτις μὰς ἔφερον ἀμφοτέρους νὰ διηγούμεθα ἀμοιβαίως τὴν ἱστορίαν τοῦ βίου μας, ἀποκαθίστων μεταξὺ ἡμῶν βαθμῆδόν οικειότητα εὐχαριστον. Δὲν εἰξεύρω ἀκριβῶς τί συνέβαιεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἐγὼ ἦσθον ἡ νόμην ἐμκυτὸν λίαν συγκινούμενον, λίαν ταραττόμενον ὅταν μὲ ἐπλησίαζε. Δις ἢ τρίς τὰ βλέμματά μας συνητήθησαν καὶ συνενούμενα πρὸς ἄλληλα, παρήγαγον ἐν ἐμοὶ ταραχήν, ἣτις δὲν ἔμεινε βεβηκίως ἀπαρτήρητος. Μίαν ἐσπέραν μάλιστα, μετὰ ὁμιλίαν μάλλον οικεῖαν, ἐνῶ μία τῶν χειρῶν τῆς μοναχῆς ἐξήταζε τὰς πτυχὰς τοῦ ἐφαπλώματός μου, δὲν ἤδυνήθη νὰ ἀντιστῶ εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ λάβω τὴν λευκὴν καὶ ἀπαλὴν ἐκείνην χεῖρα, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἦσθον ἡ ἐλαφρὰν θλίψιν ἀποκρινομένην εἰς τὴν ἰδικήν μου.

Τοῦτο διήρκεσε μόλις δευτερόλεπτον. Ἡ ἀδελφὴ Ἀλεξία ἀπεμακρύνθη βραδέως καὶ εἰς τὸ σκιερὸν φῶς τοῦ λυκαυγοῦς, ἐνόμισα ὅτι διέκρινα ἀρίστως τὴν μελανὴν σκιάν τῆς γονυπετῆ ἐνώπιον ἀγάλματος τῆς Παρθένου Ἐδέετο χαμηλοφώνως, καὶ ἤκουον τὸν γλυκὺν ψιθυρισμὸν τῶν λατινικῶν λέξεων τῶν λιτανειῶν: *Maris stella, foederis Arca, Turis eburnea*. Αὐτὸ μὲ ἐναννούριζε καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεκοιμήθην. Ἐβλεπον κατ' ὄναρ τὴν ἀδελφὴν Ἀλεξίαν καὶ, δὲν ἤξεύρω ἂν ἦτο ὄνειρον ἢ πραγματικότης, ἐπὶ στιγμὴν τινα ἐνόμισα ὅτι ἦσθον ἡ ἐπὶ τοῦ μεταπῶπου μου, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὕπνου, μυστηριώδη θωπεῖαν, κάτι τι ὅμοιον πρὸς τὴν ὕφυγον καὶ δειλὴν ἐντύπωσιν δύο χειλέων μαλακῶν...

Τῇ ἐπαύριον ὅτε ἐξύπνησα εὐτυχῆς ὅτι θὰ ἐπανίδω τὴν ἀδελφὴν Ἀλεξίαν, εἶδον εἰς τὸ προσκέφαλόν μου, ἀδελφὴν τὴν ὁποῖαν δὲν ἐγνώριζον καὶ ἡ ὁποία κατ' οὐδὲν ὁμοίαζε πρὸς τὴν θελκτικὴν νοσοκόμον μου. Τὴν ἠρώτησα ἂν αὐτὴ δὲν θὰ ἤρχετο ἐντὸς τῆς ἡμέρας· ἀλλὰ μόνην ἀπάντησιν ἔλαβον μίαν κίνησιν τῆς κεφαλῆς μὲ ὀφθαλμοὺς ὑψωμένους πρὸς τὸν οὐρανόν,